

Mees tantsijate globa

Russell Adamson pani estoonlased esmakordselt jazz

Kristiina Garancis

teatrikriitik

Estonias esietendub kolmapäeval eesti tantsuajaloo esimene jazzballett "In the Mood With Duke", mille lavastas külalisena Russell Adamson.

Soomes elav ja töötav Adamson on Jamaica päritolu tõmmu mees, kes naudib tantsimist ja koreograafitööd kire ja innuga, mis on omane vaid neile, kes on sündinud nn tantsukingad jalas.

Mil viisil jäi teie kui tantsiva maailmaränduri teele just Estonia?

Mind kutsuti Estoniasse lavastama Lembit Saarsalu vahendusel ja otsustasingi tundmatus kohas vette hüpata. Tegin kohe tantsijatele selgeks, et kuigi nad pole õppinud jazzi kui tantsustiili, omandavad nad selle hea tahtmise korral kiiresti. Kui oskad tantsida, siis lihtsalt oskad tantsida.

Kas Estonia trupp üllatas?

Mind üllatas tõeliselt eesti tantsijate õppimiskiirus ja avatus. Nad olid uute liigutuste järele lausa nälgjased.

Tulin ilma eelarvamusteta ja valisin konkursi käigus enda truppi need, kes tahtsid kirega uut tantsustiili omandada. Minu hinnang nende tööle on "hiilgav". Nad on väga andekad ja uuele infole avatud. Tegemistahe oli igatpidi mõlemapoolne.

Püüdsin igale tantsijale individuaalselt läheneda ja anda nii palju liigutuste informatsiooni kui nad vaid vastu võtta soovivad. Selleks, et kedagi tööle innustada, on vaja võrdne võrdsega suhet. Mida mugavamalt mõlemad pooled end tunnevad, seda rohkem suudavad nad jagada ja teineteist nautida.

Miks valisite lavastuse alusmuusikaks Duke Ellingtoni loomingut?

Duke Ellington mõju on

"Tuleb vaid silmad ja vaim avada ning näed kõikjal tantsimist. Näiteks see, kuidas keegi täna vestleb, ongi juba tants," leiab Russell Adamson, kes toob Estonias lavale jazzballeti.

jazzmuusika arengule olnud suur ning tema teostes on teatud *feeling* ja *ambience*, mis mulle meeldib. Loomulikult poleks sel nii suurt mõju, kui laval ei esineks professionaalsetest muusikutest ansambel. Helid lausa tungivad tantsijatesse ja panevad nad oma rütmis tegetsema. Klassikaline koolitus annab neile vabaduse tantsu ilma ilmse pingutusega nautida ja oma võimete piire testida. Liigutus peab tantsijale sobima ja tunduma publikule imelihtne. Igast sekundist laval peab

kiirguma mõnu ja kirge.

Kas vastastikune vaimustus teie ja trupi vahel viib ka edaspidi koostööni?

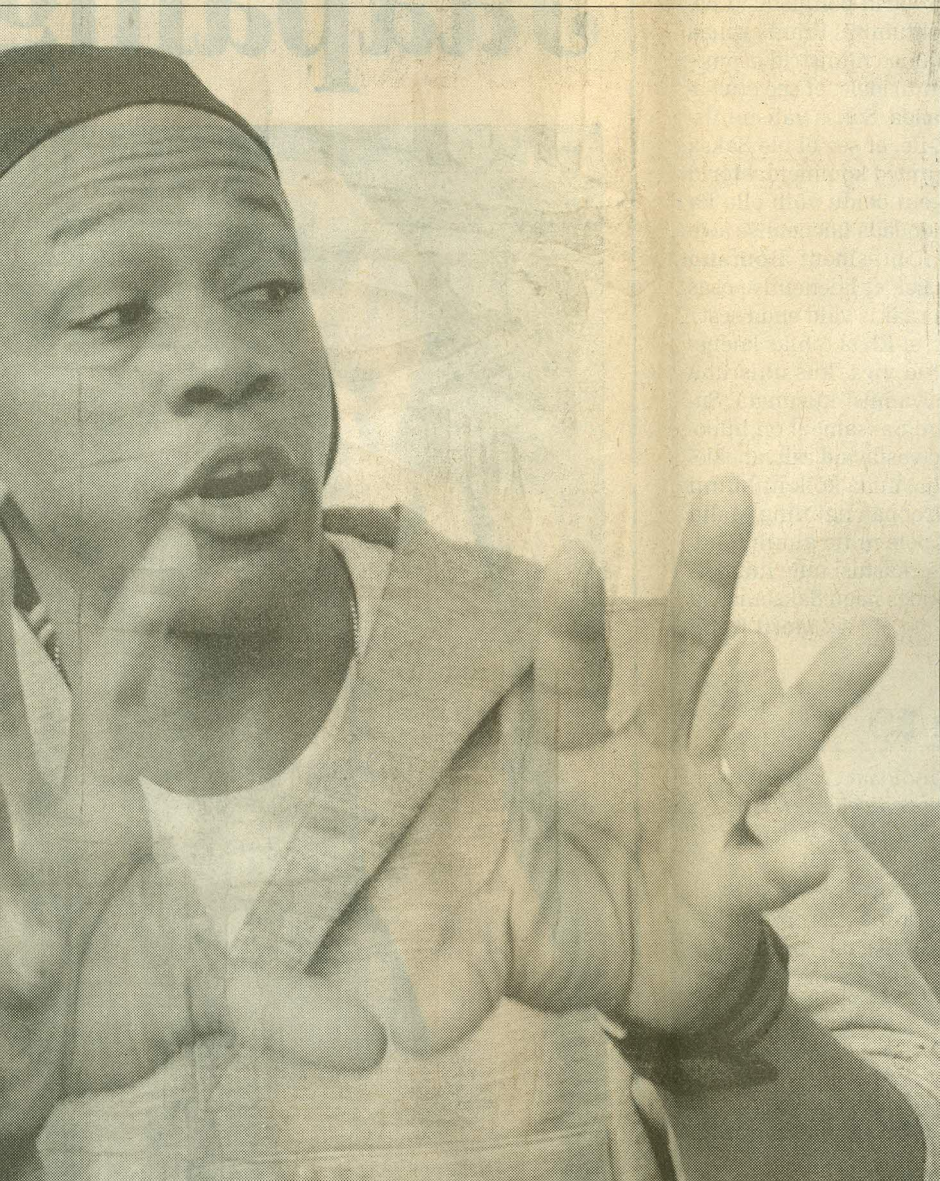
Lavastus "In the Mood with Duke" saab seekord ka peale tantsu ja elava jazzmuusika juurde elava vokaali – laulja Hedvig Hansoni ja kuna kogu protsess – koostöö tantsijatega ja tõeliselt heade pillimeestega, on olnud mulle nii nauditav, siis tulen kevadel tantsuõhtule uut osa juurde lavastama.

Kas selleks, et saada tantsijaks ja koreograafiks, kes valdab liigutust vaimuselt ja füüsiliselt sama nõtkelt kui panter, on vaja tunda maailmakultuuri ja alasid, mis piirnevad tantsuga?

Poisina olin ma huvitatud poksimisest, meeldis selle spordiala kehakesksus ja distsipliin. Mu eeskujuks sai ühel hetkel aga Bruce Lee ja läksin üle nn pehmemale vormile – *tai-chi*'le kuhu oli põimitud ka jooga elemente. Tahtsin omandada gravitatsioonijõududega mängimise

Tantsijate globaalkülalt

konlased esmakordselt jazzballetti tantsima

ning näed kõikjal tantsimist. Näiteks see, kuidas keegi tänaval käib või kellegagi
Russell Adamson, kes toob Estonias lavale jazzballetti.

PRIIT SIMSON

üüriguma mõnu ja kirge.

as vastastikune vaimus-
us teie ja trupi vahel viib
a edaspidi koostööni?

Lavastus "In the Mood
with Duke" saab seekord ka
eale tantsu ja elava jazz-
muusika juurde elava vo-
aali – laulja Hedvig Hanso-
i ja kuna kogu protsess –
koostöö tantsijatega ja tõeli-
selt heade pillimeestega, on
olnud mulle nii nauditav,
iis tulen kevadel tant-
uõhtule uut osa juurde la-
astama.

**Kas selleks, et saada tant-
sijaks ja koreograafiks,
kes valdab liigutust vaim-
selt ja füüsiliselt sama
nõtkelt kui panter, on vaja
tunda maailmakultuuri ja
alasisid, mis piirnevad tant-
suga?**

Poisina olin ma huvitatud
poksimisest, meeldis selle
spordiala kehakesksus ja
distsipliin. Mu eeskujuks sai
ühel hetkel aga Bruce Lee ja
läksin üle nii pehmemale
vormile – tai-chi'le kuhu oli
põimitud ka jooga elemente.
Tahtsin omandada gravitat-
sioonijõududega mängimise

põhitõed ja ülima enda keha
tundmise ja valitsemise os-
kuse. Olin hüperaktiivne ja
rahutu hing, kes tahtis pide-
valt tegutseda ja ühel hetkel
avastasingi enda jaoks tant-
su – olin sisse võetud Alvin
Ailey'st ja Gene Kelly'st.

Mu jalad ja käed püüdsid
treeningtundides liigutusi
iseenesest ja mul polnud al-
guses aimugi, et tantsus on
palju erinevaid stile ja et
keha asendite jaoks on spet-
siaalne terminoloogia.

**Kuidas kujundasite oma
käekirja – sulami klassi-**

Jazzballett

IN THE MOOD WITH DUKE

Duke Ellingtoni loomingule

**Koreograaf, dekoratsiooni- ja
kostüümikunstnik:**

Russell Adamson

Valguskunstnik: Airi Eras

Tantsivad: Eve Andre, Oksana Ti-
tova, Seili Loorits, Helen Org, Olga
Rjabikova, Eve Mutso, Sergei Up-
kin, Daniel Kirspuu, Oleg Ostanin,
Andrus Laur, Anatoli Arhangelski

Vokaalsolist: Hedvig Hanson

Kvintett: Lembit Saarsalu (sakso-
fon), Ženja Gimer (klaver), Toivo
Unt (bass), Aivar Vassiljev (löökpil-
lid), Mihkel Metsala (trompet)

6., 7., 8., 9. septembril Estonias

RUSSELL ADAMSON

alustas tantsuõpinguid Londoni
kaasaegse tantsu koolis, võttes ka
klassikalise balleti tunde. Täiendas
end modern- ja jazztantsus. Ko-
reograafi ja tantsijana tegutses 15
aastat. On ballettide ja soolo-
etendustega esinenud Inglismaal,
Šveitsis ja Põhjamaades.

On teinud koostööd eri telekanali-
tega ja õpetanud tantsukoolides,
lavastanud moeshowsid.
1998. aastast elab ja töötab Hel-
singis, kus on leidnud tunnustust
jazztantsu koreograafi ja pedago-
gina. On teinud tantsuseadeid Ma-
rimekko moeshowdele ja soome
teatrietendustele, muusikalidele.

kast ja jazzist?

Osalesin muusikalides
"Hallo Dolly", "Mambo
Kings", paljudes teleshow'-
des, kuid polnud ikka oma
tulemustega rahul. Olin
unistanud stiilist, mida
võiks kirjeldada kui klassi-
kalise balleti ja jazz'i su-
lamit. Kujundasin oma tant-
sukäekirja selle järgi.

Tänapäeva tantsu- ja muu-
sikamaailmas valitsebki
suur stiilide segu, näiteks
hip-hop sulandub klassikali-
se muusikaga, moekunsti
esitletakse maailmalavadel
tantsijate ja koreograafide
nägemust mööda. Kõik stii-
lid mõjutavad üksteist ja
segunevad omavahel. Tants
on kõikjal ja tuhandes vormis.
Tänane maailm ongi
üks suur tantsijate glo-
baalküla.

Olen kogu maailma nn
tantsides läbi reisunud ja
saanud meeletult muljeid eri
kultuuridega ja inimestega
kokku puutudes.